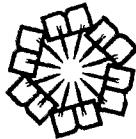

٤٩٠

موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی

و ایستاده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، ریاست جمهوری

۱۳۸۲ / ۶ / ۲۰

سازمان مدیریت و برنامه ریزی
جمهوری اسلامی ایران

پایان نامه تحصیلی
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته مدیریت دولتی

عنوان

کاربود QFD در تأمین خواسته های مشتریان به الزامات آموزش در
طرح مدیران مرکز آموزش مدیریت دولتی استان تهران

استاد راهنمای

دکتور محمد رضا عباسی

استاد شایو و

دکتر مهندسی مهندسی

استاد مشاور

دکتر فرج الله رهنورد

نگارش

باقر عباسپور

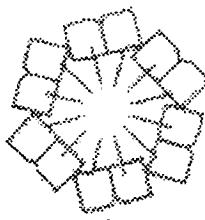
زمستان ۱۳۸۱

قال رسول الله (ص) :

(ان الله يحب اذا عمل احد منكم ، عملاً ان يتقنه)

خداؤند دوست دارد وقتی فردی از شما کاری را انجام می دهد
به نیکویی انجام دهد.

نهج الفلاح، حدیث ۲۲۱

موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه رانی

Research and Training Institute for Public Administration and Development Planning

بسم الله الرحمن الرحيم

ارزشیابی پایان نامه تحصیلی

دفاع نهایی پایان نامه آقای باقر عباسپور دانشجوی کارشناسی ارشد
مدیریت دینی با عنوان:

”کاربرد QFD در تأمین خواسته های مشتریان به الزامات
آموزشی در طرح مددویان مرکز آموزش هدیه دیت
دولتی استان تهران“

بانمره ۱۸/۵ و درجه عالی در تاریخ ۲۱/۱۲/۸۱ مورد تصویب قرار گرفت.

امضا هیأت داوران:

۱- استاد راهنمای: دکتر محمد رضا عباسی
۲- استاد مشاور: دکتر فرج الله رهنورد

تقدیم به :

اسوہ هایی مهربانی و صفاقت، "پدره مادره"
خواهران و برادرانه
دریایی احسان وایثار برادره "محمود"

همچنین

برادره محسن ، دوسته شنیشکیه

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس مخصوص خدایی است که آفریننده زمین و آسمان است و هر آنچه در اوست. و درود بر رسول خدا و خاندان ویاران او و هر آنکس که او را هادی و راهنمای گرفته و پیروی حضرتش را برجزیده است.

بدین وسیله از کلیه بزرگوارانی که محقق را در انجام این پژوهش یاری و مساعدت نموده اند کمال تشکر و سپاسگزاری ابراز می‌نمایم.

- ☞ استاد راهنمای ، جناب آقای دکتر عباسی
- ☞ استاد مشاور ، جناب آقای دکتر رهنورد
- ☞ آقای مهندس سجاد دیباوی اصل
- ☞ آقای دکتر عباس سقاوی
- ☞ آقای عبدالعزیز آبتین
- ☞ آقای محمد جواد محمدی
- ☞ آقای قاسم حدادی تزاد
- ☞ آقای مجید زارع
- ☞ سرکار خانم راضیه مهدی پور
- ☞ همچنین از کلیه مدیران و دانشجویان جامعه آماری این پژوهش کمال تشکر را دارم.

چکیده

کاربرد QFD در تامین خواسته های مشتریان به الزامات آموزش در طرح مدیران مرکز

آموزش مدیریت دولتی استان تهران

باقر عباسپور

روشی است که نیازهای مشتریان را در سراسر دوره عمر محصول / خدمت اعم از طراحی ، توسعه ، طرح ریزی و تولید آن بکار می گیرد. این روش اولین بار در سال ۱۹۷۲ در صنایع سنگین میتسوبیشی ژاپن معرفی شد و علیرغم تاریخچه کوتاه، علاقه به آن و کاربردهایش در جهان به طور شگفت آوری در حال رشد می باشد.

در این پژوهش، QFD برای الزامات آموزش بکار گرفته شده است.

تحقیق حاضر در مرکز آموزش مدیریت دولتی تهران با جامعه آماری ۴۷۶ نفر و نمونه ای برابر با ۲۱۲ نفر در مقطع کارشناسی ارشد طرح مدیران با سه سؤال پژوهشی آغاز گردید که این سوالات عبارتند از :

۱- نیازهای آموزشی دانشجویان مرکز آموزش مدیریت دولتی کدام است ؟

۲- ترتیب و تقدم این نیازها کدامند ؟

۳- با کاربرد QFD به چه الزامات آموزشی می رسیم ؟

با توجه به سوالات بالا نتایجی همچون: تنظیم مطالب درسی باید مبتنی بر یافته های جدید علمی باشد - ارائه مطالب به منظور بهبود سازمانی باشد - در ارائه دروس از وسائل کمک آموزشی استفاده شود - اساتید در ارائه دروس تخصصی مهارت داشته باشند - اساتید شخصیتی صمیمی داشته باشند ... به دست آمد . در این پژوهش نیازهای دانشجویان به سه دسته تقسیم شده اند ، نیازهایی که مربوط به محتوی دروس می باشند، نیازهایی که مربوط به ساختار ارائه دروس می باشند و نیازهایی که مربوط به اساتید می باشند . برای دستیابی به این خواسته ها ، ویژگی های خدمت و الزامات عملیات بیان گردیده اند.

"فهرست مطالب"

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	فصل اول : کلیات پژوهش
۳	مقدمه
۴	بیان مساله پژوهش
۵	اهمیت و ضرورت پژوهش
۶	اهداف پژوهش
۷	پرسش‌های پژوهش
۸	قلمرو پژوهش (زمانی ، مکانی و موضوعی)
۹	تعریف مفاهیم عملیاتی و واژگان پژوهش
۱۰	خلاصه فصل اول
۱۱	فصل دوم: بررسی پیشینه پژوهش
۱۲	مقدمه
۱۳	بخش اول: گسترش عملکرد کیفیت
۱۴	مقدمه
۱۵	تاریخچه گسترش عملکرد کیفیت
۱۶	تعاریفی از (QFD)
۱۷	شناسایی مشتریان - مشتری کیست؟
۱۸	انواع مشتری
۱۹	رضایت مشتری
۲۰	تامین نیاز مشتری
۲۱	صدای مشتری - ابزارهای شناخت آنها

۲۷	مراحل تهیه نمودار وابستگی بین عوامل
۲۸	نمودار درختی
۲۹	جدول ندای مشتری
۳۰	فرایند QFD
۳۲	تشریح روش چهار مرحله ای QFD
۳۵	خانه کیفیت
۴۰	تعريف الگو برداری یا محک زنی
۴۱	چرا تکنیک محک زنی رقبا
۴۲	أنواع محک زنی
۴۴	اهداف بنیادی محک زنی
۴۵	مزایای محک زنی
۴۹	خلاصه بخش اول
۵۰	بخش دوم: فنون و روش‌های جهت تقویت گسترش عملکرد کیفیت
۵۱	مزایا و معایب QFD
۵۲	منطق فازی
۵۳	تل斐ق منطق فازی با QFD
۵۵	شبکه های عصبی مصنوعی (ANN)
۵۶	یکپارچه سازی QFD و ANN
۵۷	روش تاگوچی
۵۸	کمک روش تاگوچی به QFD
۶۱	خلاصه

بخش سوم : آموزش

۶۲	مقدمه
۶۳	آموزش و اهداف آن
۶۴	انواع آموزش
۶۵	روش‌های آموزش منابع انسانی
۶۷	ویژه‌گی‌های یک نظام آموزشی
۶۹	محتوای آموزش
۷۰	اساتید
۷۲	عوامل موثر در تدریس اساتید
۷۳	الگوی عمومی تدریس
۷۴	رسانه‌های کمک آموزشی (ساختار)
۷۶	انواع رسانه‌های کمک آموزشی
۷۷	روشها و فنون آموزش نوین
۷۸	خلاصه
۸۰	
۸۱	بخش چهارم : کاربرد QFD در خدمات
۸۲	مقدمه
۸۲	کیفیت خدمات
۸۳	بکارگیری QFD در خدمات توانبخشی در آمریکا
۸۵	بکارگیری QFD در دانشگاه City هنگ کنگ
۸۸	بکارگیری QFD در دانشکده بازرگانی سنگاپور
۸۹	بکارگیری QFD در ثبت نام غیر حضوری در مرکز آموزش مدیریت دولتی
۹۱	مشتریان آموزش

۹۳

تحلیل SWOT

۹۴

عوامل مهم موفقیت

۹۵

مکعب کیفیت در آموزش عالی

۹۶

ناکامی در ایجاد کیفیت

۹۷

نظرات دمینگ در خصوص علل ناکامی

۹۸

خلاصه

۹۹

فصل سوم: روش تحقیق

۱۰۰

مقدمه

۱۰۱

روش تحقیق

۱۰۲

جامعه آماری

۱۰۴

اهداف مرکز آموزش

۱۰۶

نمونه و روش تعیین حجم نمونه

۱۰۷

ابزار جمع آوری داده ها

۱۰۹

روایی تحقیق

۱۱۰

پایایی تحقیق

۱۱۱

طرح پژوهش و روشهای تجزیه و تحلیل داده ها

۱۱۱

اصول و روش ترجمان خانه به خانه

۱۱۱

الگوی سازگار شده QFD دو مرحله ای

۱۱۴

فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

۱۱۵

ساختن سلسله مراتب

۱۱۵

محاسبه وزن

۱۱۶

سازگاری سیستم

۱۱۷

خلاصه فصل سوم

فصل چهارم: یافته های پژوهش

مقدمه

۱۱۸	تجزیه و تحلیل داده ها
۱۱۹	تجزیه و تحلیل ذاده های تحقیق
۱۲۰	تحلیل های توصیفی
۱۲۰	نمودار مستطیلی
۱۳۳	تحلیل QFD یا تحلیل خانه کیفیت
۱۳۳	پرسش اول
۱۳۴	پرسش دوم
۱۳۵	مقایسه زوجی و وزن نهایی گزینه ها
۱۳۸	پرسش سوم
۱۴۳	خلاصه فصل چهارم

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۴۴	نتیجه گیری
۱۴۵	نتایج حاصل از پرسش‌های پژوهش
۱۴۶	پیشنهادات مبتنی بر یافته های پژوهش
۱۴۸	محدودیتهای پژوهش
۱۵۰	پیشنهادات کلی
۱۵۱	منابع و مآخذ
۱۵۲	ضمائمه و واژنامه
۱۶۰	

"فهرست اشکال و نمودارها"

	عنوان
صفحه	
۲۳	شکل شماره ۱_۲ : وابستگی انسجام مشتری و فرایند
۲۴	نمودار شماره ۲_۱ : نمودار سه بخشی رضایت مشتری
۲۸	شکل شماره ۳_۱ : مشخصات یک شمع خوب
۲۸	شکل شماره ۴_۱ : نمودار درختی مربوط به شمع
۳۱	شکل شماره ۵_۱ : نمودار فرایند QFD
۳۶	شکل شماره ۶_۱ : نمونه ای ساده از خانه کیفیت
۴۴	نمودار شماره ۷_۱ : نمودار اهداف بنیادی محک زنی
۵۳	شکل شماره ۱_۲ : منحنی عضویت
۵۶	شکل شماره ۲_۲ : شبکه عصبی مصنوعی : تئوری طراحی و روابط دو سویه آنها
۶۰	شکل شماره ۳_۲ : یک معماری پیشنهادی که QFD ، منطق فازی ، روش تاگوچی و شبکه های عصبی مصنوعی را یکپارچه می سازد.
۶۴	نمودار شماره ۱_۳ : نمودار جریان آموزش
۸۸	شکل شماره ۱_۴ : سازگاری مدل QFD قراردادی در چارچوب آموزشی
۹۲	نمودار شماره ۲_۴ : نمودار TREPROL
۹۵	شکل شماره ۳_۲ : مکعب کیفیت آموزش عالی
۱۱۲	شکل شماره ۱_۳ : مدل سازگار شده دو مرحله ای QFD برای آموزش
۱۱۳	نمودار شماره ۲_۳ : نمودار گردشی QFD سازگار شده
۱۱۵	نمودار شماره ۳_۳ : نمودار سلسله مراتبی انتخاب ماشین
۱۲۲	نمودار شماره ۱_۴ : نمودار جنسیت افراد پاسخ دهنده
۱۲۴	نمودار شماره ۲_۴ : نمودار سطوح مدیریت
۱۲۶	نمودار شماره ۳_۴ : نمودار بخش فعالیت

صفحه

عنوان

۱۲۶	نمودار شماره ۴_۴ : نمودار سن و سوال تبحر اساتید
۱۲۷	نمودار شماره ۵_۴ : نمودار سن و استفاده از وسائل کمک آموزشی
۱۲۸	نمودار شماره ۶_۴ : نمودار بخش فعالیت و آموزش بزرگسالان
۱۲۹	نمودار شماره ۷_۴ : نمودار بخش فعالیت و سمینارهای فردی و گروهی
۱۳۰	نمودار شماره ۸_۴ : نمودار سن و امتحان پایان دوره
۱۳۱	نمودار شماره ۹_۴ : نمودار سطوح مدیریت و کلاسهای حضوری
۱۳۲	نمودار شماره ۱۰_۴ : نمودار سطوح مدیریت و مورد کاوی
۱۳۵	شکل شماره ۱۱_۴ : صفحه اول ارزیابی صدای مشتری
۱۳۶	نمودار شماره ۱۲_۴ : وزن نهایی با استفاده از حالت ایده ال
۱۳۷	نمودار شماره ۱۳_۴ : نمودار درختی خواسته های مشتریان
۱۳۹	نمودار شماره ۱۴_۴ : نمودار ترجمان خانه به خانه
۱۴۰	شکل شماره ۱۵_۴ : شکل خانه کیفیت اول
۱۴۱	شکل شماره ۱۶_۴ : شکل خانه کیفیت دوم
۱۴۷	نمودار شماره ۱۵_۵ : خواسته های مشتری
۱۴۷	نمودار شماره ۲_۵ : الزامات عملیات

"فهرست جداول"

صفحه	عنوان	شماره
۲۵	جدول شماره ۱_۱_۲: جدول تامین نیاز مشتری	جدول شماره ۱_۱_۲
۲۹	جدول شماره ۲_۱_۲: جدول ندای مشتری برای کیف دستی	جدول شماره ۲_۱_۲
۵۱	جدول شماره ۲_۱_۱: جدول مزایا و معایب QFD	جدول شماره ۲_۱_۱
۵۴	جدول شماره ۲_۲_۲: جدول تعریف متغیرهای زبان شناختی	جدول شماره ۲_۲_۲
۹۳	جدول شماره ۱_۴_۲: مثالهایی از نقشهای سه گانه مشتری، پردازنده و تامین کننده	جدول شماره ۱_۴_۲
۱۰۵	جدول شماره ۱_۳_۱: جدول مقاطع آموزشی در مرکز آموزش مدیریت دولتی استان تهران	جدول شماره ۱_۳_۱
۱۱۶	جدول شماره ۲_۳_۱: جدول مقادیر ترجیهات برای مقایسه های زوجی	جدول شماره ۲_۳_۱
۱۲۱	جدول شماره ۱_۴_۱: جدول آمارتوصیفی و جمعیت شناختی	جدول شماره ۱_۴_۱
۱۲۱	جدول شماره ۲_۴_۱: جدول مربوط به گروه سنی	جدول شماره ۲_۴_۱
۱۲۲	جدول شماره ۳_۴_۱: جدول مربوط به فراوانی افراد پاسخ دهنده	جدول شماره ۳_۴_۱
۱۲۳	جدول شماره ۴_۴_۱: جدول مربوط به سطوح مدیریت	جدول شماره ۴_۴_۱
۱۲۴	جدول شماره ۵_۴_۱: جدول مربوط به فراوانی بخش فعالیت	جدول شماره ۵_۴_۱
۱۴۷	جدول شماره ۱_۵_۱: نتایج پرسش‌های پژوهش	جدول شماره ۱_۵_۱